

1. Az Európai Bűnmegelőzési Hálózat

Az Európai Bűnmegelőzési Hálózatot (*European Crime Prevention Network – EUCPN*) az Európai Tanács 2001/427/JHA határozata hozta létre az **uniós szintű bűnmegelőzés fejlesztésére**. A 2001 óta működő hálózat fő feladata az, hogy elősegítse a bűnmegelőzési tevékenységet az EU tagállamaiban, és lehetőséget biztosítson a hagyományos bűnözés megelőzése céljából rendelkezésre álló, értékes „jó gyakorlatok” megosztására.

A hálózat a tagállamok kormányai által kijelölt nemzeti képviselőkből és helyetteseikből, valamint a kutató intézetek által megjelölt kontakt-személyekből áll. Elnöke az EU aktuális elnökségét adó tagállam nemzeti képviselője. A hálózat legfőbb döntéshozó szerve a Tanács (*Board*), amelynek tagja valamennyi tagállami nemzeti képviselő. A Board félévente kétszer ülészik. A hálózat munkáját egy kutatási szakember segíti.

A hálózat az egyes tagállamok bűnmegelőzési politikáira vonatkozó **információk és jó gyakorlatok cseréjét** a honlapján (www.eucpn.org) és a hálózat égisze alatt rendezett programokon (tematikus szeminárium, „legjobb gyakorlatok” konferenciája) teszi lehetővé.

A **tematikus szemináriumot** a mindenkori „első féléves” elnökség – így a magyar elnökség is – rendezi meg az általa meghatározott témában. Az egy/másfél napos szemináriumon a hálózat tagjai mellett a tagállamok kutatói, szakemberei is jelen vannak.

A **„legjobb gyakorlatok” konferenciát** (*Best Practice Conference*) minden évben a „második féléves” elnökség rendezi. Ez a konferencia is tematikus, a soros elnökség prioritását tükrözi. A konferencián a tagállamok bemutatják és megvitathatják a náluk alkalmazott jó gyakorlatokat az adott témában. 2004 óta minden évben a konferencia alkalmával kerül sor az „Európai Bűnmegelőzési Díj” átadására. A tagállamok által jelölt bűnmegelőzési programok közül nemzetközi zsűri választja ki a díjazottat. A 2009-es konferenciáról bővebben: <http://www.bunmegelozes.hu/index.html?pid=1895>

Jelenleg is folyik az a **reform**, amelynek célja a hálózat munkája eredményének a tagállamok gyakorlati szakemberei számára történő elérhetőbbé tétele.

2. Az Európai Bűnmegelőzési Hálózat magyar elnöksége

Az Európai Bűnmegelőzési Hálózatban az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bűnmegelőzési Osztálya (IRM BMO) képviseli Magyarországot. A tárca által – a triópartner belgákkal és spanyolokkal egyeztetett – választott elnökségi prioritás a **helyreállító gyakorlatok** társadalmi bűnmegelőzés területén történő alkalmazásának elősegítése.

A magyar elnökség – tekintettel arra, hogy „első féléves” elnökség – 2011. júniusában tematikus szemináriumot szervez. A szeminárium megrendezéséhez az IRM BMO az Európai Bizottsághoz a *Prevention of and Fight against Crime* (ISEC) program (Bővebben a programról magyar nyelven: <http://www.bunmegelozes.hu/index.html?pid=1963>) keretében fog **pályázatot** benyújtani. A pályázat ugyanakkor nemcsak a szemináriumot foglalná magában, hanem egy komplex modellprojekt lenne, amelynek egy eleme a nemzetközi tanácskozás.

3. Pályázat

A Bizottság 2010. április 27-én pályázati **felhívást** tett közzé http://ec.europa.eu/justice_home/funding/isec/funding_isec_en.htm illetve http://ec.europa.eu/justice_home/funding/isec/funding_isec_en.htm#.

A felhívás kizárólag az Európai Bizottsággal keretpartnerségi megállapodást kötött szervezeteknek szól (az IRM keretpartner szervezet).

A pályázatoknak három beadási **határideje** van: 2010. június 15., július 30. és október 29. Mivel a pályázatok bírálata és a támogatási szerződés előkészítése a tapasztalatok szerint hosszú időt vesz igénybe (kb. 8 hónap), mindenképpen már az első határidőre kell benyújtani a pályázatot, annak érdekében, hogy legalább a Bizottság döntése időben megszülessen és indítani lehessen a projektet.

Pályázni legalább 80.000 euró **összköltségű** projekttel lehet, amelyben általános szabály szerint 20%-os önrészt kell biztosítani, kivételes esetben azonban – ha a projekt kiemelkedő jelentőségű – a támogatás akár a 95%-ot is elérheti.

Nemzeti és transznacionális programokkal lehet támogatást elnyerni. A nemzeti projektek azonban csak abban az esetben támogathatóak, amennyiben valamely transznacionális projekthez kapcsolódnak (megelőzik vagy kiegészítik azt), vagy uniós szintű innovatív módszerek kialakítását elősegítő vagy más tagállamba „átvihető” módszereket/technikákat alakítanak ki. Ugyanakkor mindenképpen előnyös, ha több tagállam is részt vesz a pályázati program megvalósításában, különösen, ha egy „földrajzi blokk” közös pályázatot nyújt be. Meglátásunk szerint a Visegrádi Négyekre vagy közép-kelet európai együttműködésre építő programmal lenne érdemes pályázni egy tapasztalt, „régii”, nyugati tagállam bevonásával.

Az IRM által benyújtandó transznacionális pályázat **témája** a települési/közösségi mediáció lenne. Címe pl. „Mediáció – a közösségi konfliktusok feloldásának eszköze”.

Tapasztalataink szerint a települési konfliktusok kezelésében a mediációnak/helyreállító technikák alkalmazásának egyelőre kevés gyakorlati tapasztalata van. Meglátásunk szerint ezért egy egyszerű összehasonlító vizsgálat vagy konferencia (pl. maga a tematikus szeminárium) nem elégséges az európai léptékű jó gyakorlat megteremtéséhez. A pályázati program ezért komplexebb „modellprojektként” működhetne. Ennek **célja** az lenne, hogy a programban együttműködő tagállamok – elsősorban a régió országai – olyan, a helyreállító igazságszolgáltatási eszközökön alapuló közös módszertant, protokollt készítsenek el, amely a terepen dolgozó szakemberek által hatékonyan alkalmazható a kisközösségi, települési konfliktusok feloldásában.

Az előkészítendő **többéves** (legfeljebb 3 éves) projekt egy eleme, - a pályázat feltételezhető elhúzóó bírálati ideje alapján - kezdő rendezvénye (kick-off meetingje) lenne a magyar EU elnökség által megszervezendő *tematikus szeminárium*, amely a helyzetfelmérést célozná. A szemináriummal kapcsolatos célok, hogy

- annak munkamódszere interaktív legyen,
- a terepen dolgozó szakembereknek szóljon,
- a közöttük lévő valódi szakmai együttműködésekre építsen, vagy ezek kialakítását célozza.

A szemináriumot követően kerülne sor a gyakorlati, *terepen zajló* projektrész valamely települése(ke)n történő megvalósítására, a módszertan kidolgozásához szükséges tapasztalatszerzésre.

4. Szakmai input

A projekt sarokpontjainak kialakítását, a pályázati program szakmai tartalmának kialakítását **külső partnerekkel, együttműködéssel** tervezzük.

Az „első körös” **kérdések**:

- Megvalósítható-e a megjelölt témájú modellprojekt?
- A modellprojekt alapján reális-e egy jól alkalmazható módszertan, protokoll összeállítása?
- Kik a potenciális partnerek Magyarországon?
- Mely tagállamok mely szervezeteit vonjuk be a tervezésbe, megvalósításba? Ez milyen szintű együttműködést (konzorciumi partner, külső támogató) tesz szükségessé?
- Hogyan lehet a programba település(eke)t bevonni? Hány (egy- vagy többtípusú), milyen jellemzőkkel rendelkező (lélekszám, lakossági összetétel) település bevonása lenne célravezető?
- Kell-e szűkíteni a témát, koncentráljunk-e egyes konfliktustípusokra?
- Milyen projektfázisokkal/elemekkel célszerű tervezni (pl. nyitórendezvény, helyzetfelmérés, módszertan/protokoll kialakítása és kísérleti alkalmazása [több tagállamban], utánkövetés, ehhez képest a szükséges korrekciók megtétele, a módszertan terjesztése, „train the trainers” képzés a partner-tagállamok szakembereinek, zárókonferencia)? Melyek azok a fázisok, amelyek reálisan megvalósíthatók a hároméves program keretében, és melyek azok, amelyeket esetleg egy másik (következő) projekt elemeként célszerű megvalósítani?
- Milyen módszertant lenne szükséges alkalmazni a tematikus szemináriumon, amely megfelelően eredményes, hatékony, kellően bevonja, aktivizálja a szakembereket?

2010. április 27.

